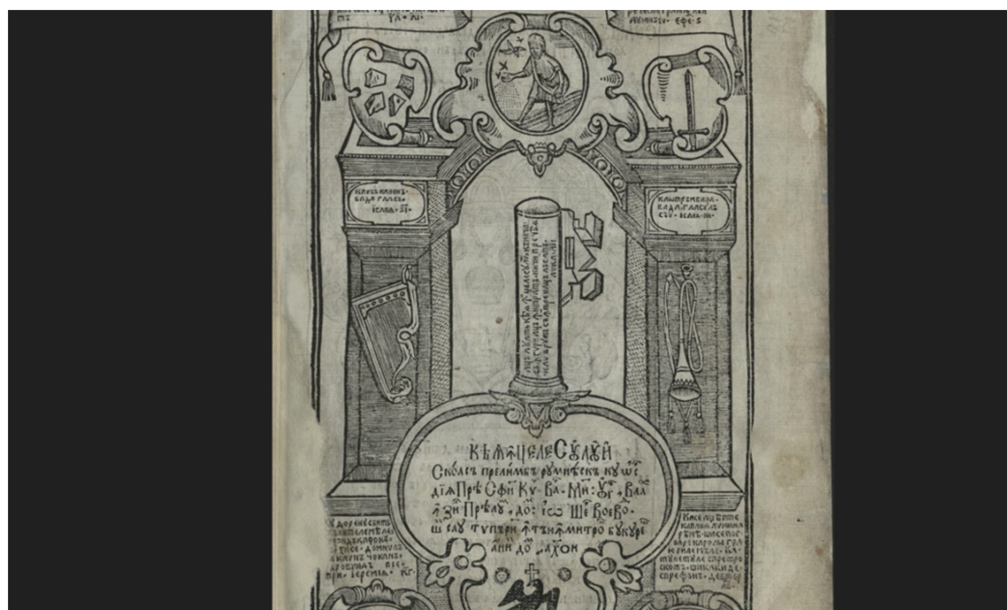
Prima carte publicată la București în limba română

2 decembrie 2023 **(R.C.)** Din istoria noastră 1

Fila de titlu a cărții Cheia înțelesului (exemplar din Biblioteca MMB)

Prima carte publicată la București în limba română este o culegere de predici intitulată Cheia înțelesului, care a apărut în anul 1678, la scurtă vreme după numirea lui Șerban Cantacuzino ca domn al Țării Românești (în ultima decadă a lunii noiembrie). Predicile au fost traduse după o ediție ucraineană publicată în anul 1665 la Liov. Majoritatea cărților bisericești tipărite în secolul al XVII-lea au fost editate cu cheltuiala domnilor, dar publicarea Cheii înțelesului se datorează în întregime lui Varlaam, mitropolit

EDITORIAL DE CORNEL NISTORESCU

Despre nemernicie la Ciutacu TV

O adunătură de personaje care mai de care, adunate sub umbrela și la banii unui infractor transfug, l-am numit pe Sebastian Ghiță, prelungesc spiritul OTV în forme dintre cele mai dizgrațioase. […]

ACTUALITATE

Schimbări din era digitală. Apar meserii

al Țării Românești în anii 1672-1679. Înaltul ierarh a angajat „dascăli învățați” să tălmăcească lucrarea în limba română și apoi a imprimat-o cu fonduri proprii la tipografia pe care o înființase în cursul aceluiași an la Mitropolie. Pe fila de titlu apare stema Țării Românești, iar pe verso este imprimată stema mitropoliților Ungrovlahiei. Stema ecleziastică este însoțită de cinci versuri omagiale, prin care autorul anonim explică cititorilor semnificația celor patru simboluri ale puterii, pe care Divinitatea le-ar fi conferit mitropoliților Țării Românești: „Crucea, cârjea, mitra și capasul mare/ Cu aceaste patru arme să bată războiu tare”.

СЕМНꙋЛЬ, карележ꙼сте да дела Дмнзеꙋ. прѣ сфинци-
лорь МИТРОПОЛИЦИИ цѣрѣи оугровлахїеи

ІС ХС

Де ѫпатрꙋ стихїи, пре сємь Дмнзеꙋ лаꙋ зидит
ши патрꙋ сємне, архїереилорь Хс аꙋ дэрꙋит
Крꙋче, кэржа, митра, ши капасꙋль маре,
кꙋ ачесте патрꙋ арме, сэ батэ, рэзбою таре
Кꙋ крꙋче вражмашꙋль не вэзꙋть сэ биреаскэ,
кꙋ кэржа ѡиле чѣле сꙋфлетещи сэ пэзѣскэ
Митра подоабэ архїерѣскэ ѫсемнѣзэ,
капасꙋль оумбрире дꙋхꙋлꙋи Сфнтꙋ лꙋкрѣзэ
Фїиндь ши кꙋрь Варлаамь цэрэи Рꙋмѫнещи пэстори,
сэ афлэ лимбїи сале де кꙋвэнтꙋль лꙋи Дмнзеꙋ дэрꙋитори.

noi

5 decembrie 2023, 09:07 0

Seara zilei de 5 decembrie, prilej de bucurie pentru copii. Tradiții de Moș Nicolae

5 decembrie 2023, 08:58 0

Chereches pare să fi găsit ”portița”

5 decembrie 2023, 08:15 5

”Deadline-ul, în 2025”. Ce mai zice ”iresponsabilul” Rareș Bogdan?

5 decembrie 2023, 07:54 6

Stema mitropoliților Țării Românești și versurile care îi sunt dedicate de pe verso foii de titlu

Trecuseră zece ani de când în 1668 reședința mitropolitană fusese strămutată de la Târgoviște la București. Cărți bisericești nu se mai tipăriseră demult, pentru că vechea tipografie a Mitropoliei, de la Târgoviște, care funcționase în vremea domniei lui Matei Basarab (1632-1654), își încetase existența după 1652. Așa că, spune mitropolitul Varlaam în Predoslovia către cititori: „apucatu-m-am și, cu multă osârdie, am nevoit și **dascăli de tipografie** am adus în sfânta și de dumnezeu păzita Mitropolie a Scaunului Bucureștilor. Și i-am așezat și de iznoavă (din nou n.n.) tipografie, adecă tipariu de tipăritul cărților, am rădicat cu toate meșteșugurile, câte au trebuit". Varlaam mărturisește că alegerea Cheii înțelesului, ca primă carte imprimată în noua tipografie, nu a fost întâmplătoare. Cuvântările din această carte le consideră de mare folos un numai „bisericii țării noastre rumânești", ci și „sufletului neamului", utile deopotrivă preoților și enoriașilor. meșteșugurile, câte au trebuit".

Cartea cuprinde 18 predici selectate din lucrarea cu același titlu a arhimandritului Ioannichie Galeatovski, reprezentant de seamă al literaturii religioase ucrainene din a doua jumătate a secolului al XVII-lea. Traducerea s-a făcut după cea de-a treia ediție a cărții lui Galeatovski, tipărită la Liov în 1665, în Tipografia lui Mihail Sliuzka. Scrierile teologului ucrainean, profesor la Colegiul de pe lângă mănăstirea Pecerska din Kiev și stareț al mănăstirii Elețk din Cernigov, se bucurau de mare prestigiu și în Țările Române. Autor al unui manual de retorică, Galeatovski era considerat o autoritate în domeniul oratoriei bisericești iar predicile scrise de el constituiau modele pentru clericii din întreg spațiul ortodox răsăritean. Predicile sau cazaniile, cum erau numite atunci, erau rostite de preoți la sfârșitul slujbei liturghiei, duminica sau la marile sărbători. Ele explicau pe înțelesul tuturor „tâlcul" pasajelor evanghelice citite în zilele respective și sădeau virtuți moral-creștine în sufletele credincioșilor. Predicile alcătuite de Galeatovski erau foarte apreciate de cititori sau auditori, pentru că găseau în ele nu numai „cheia" înțelegerii pildelor din Sfintele Scripturi, ci și referințe la popoare și obiceiuri din Antichitate, argumente pentru combaterea dogmelor luterane sau calvine și atenționări asupra pericolului otoman.

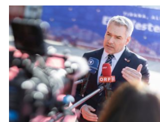
Mișcări de ultim moment pentru Schengen

5 decembrie 2023, 07:35 1

(VIDEO)Ludovic Orban a adormit în plenul Parlamentului

5 decembrie 2023, 07:30 6

De ce spune ministrul de externe că s-a îmbunătățit comunicarea cu Austria

5 decembrie 2023, 07:14 2

Fost șef al partidului. Cele mai mari pericole

Gravura Dum tuturor sfintilor

Cartea are format in folio (29×19 cm.) și cuprinde la început 4 file nenumerotate (prefața mitropolitului Varlaam și o gravură), urmate de 108 file. Este tipărită cu alfabet chirlic, pe hârtie cu filigran, de ieromonahul Chiriac. Ilustrațiile au fost realizate de talentatul gravor, Ivan Bacov: cadrul filei de titlu, scena „Duminica tuturor sfinților” (f. /4/ v.) și o serie de frontispicii și viniete, care marchează începutul și sfârșitul capitolelor. Gravura de pe fila de titlu este reprodusă după cea a ediției de la Liov. Compoziția în stil baroc este o rafinată alegorie a titlului și conținutului cărții,

exprimată prin opt texte extrase din Vechiul și Noul Testament și opt imagini inspirate de acestea.

Cheia înțelesului ocupă un loc important în istoria culturii românești, reprezentând o valoroasă sursă documentară pentru istoria limbii și literaturii noastre vechi. Ea se impune totodată atenției și din perspectiva unor „întâietăți": este prima carte publicată la București în limba română, întâia carte imprimată la Tipografia Mitropoliei și prima tipăritură în care apar xilogravuri realizate de Ivan Bacov.

Articol scris de Daniela Lupu/Muzeul Municipiului București

Explicația imaginilor:

1.
2. Xilogravura „Duminica tuturor sfinților" realizată de Ivan Bacov

(R.C.) › 42155 Articole

Author

Despre frici uitate și nopți prietenoase

18 noiembrie 2023 **(R.C.)**

Avatarurile orașului nocturn reprezintă o introducere în formă scurtă a fenomenelor sociale și culturale atașate de timpul și viața nopții, sau inspirate de ea. […]

Aspecte ale periferiei Bucureștiului în perioadă interbelică

11 noiembrie 2023 **(R.C.)**

O bună parte a alogenilor sosiți în București nu își permitea să locuiască în zonele centrale ale orașului, astfel că aceștia își vor trăi viața în zonele din capătul orașului, care mai degrabă aveau un profund aspect rural […]

(VIDEO)Gogu Constantinescu, un Nobel pierdut de România

5 noiembrie 2023 **Ion Longin Popescu**

În anul 1926, revista britanică „The Graphic" a publicat un articol despre sonicitate, afirmând despre savantul George (Gogu) […]

ARTICOLE ASEMĂNĂTOARE

Geoană, pe drumul de candidat

21 noiembrie 2023 Actualitate

Asociația România 2030 și Editura Litera fac o invitație cu prilejul

Cain ucide din nou

27 noiembrie 2023 Actualitate, Cultură

”Ce v-am făcut, măi copii?”au fost ultimele cuvinte pe care le-a spus judecătorul

Vă mai amintiți de Gărzile patriotice? Iată imagini din decembrie 1989

21 noiembrie 2023 Actualitate

Potrivit wikipedia, Gărzile

29 noiemb

Statul cheltuie mai mult după aplicarea ”reformei bugetare”

28 noiembrie 2023 7

DECLARAȚIA DE LA BUCUREȘTI

FOTOGRAFII CU CÂNTEC

Răsvan Popescu peste tot

1 decembrie 2023 6

Și lansările sunt redate pe larg de ele, cu toate tămîierile de rigoare, de parcă marele oportunist Răsvan Popescu ar fi un mititel Marin Preda. […]

lansării cărții ”Bătălia pentru viitorul României, ”Gândurile unui român la vârful NATO”, autor Mircea Geoană, Secretar General Adjunct al NATO. […]

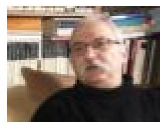
Rosario Livatino celor care îl omorau. […]

Patriotice (alternativ: Formațiunile de Luptă Patriotică-F.L.P.) au fost niște formațiuni paramilitare românești înființate în (…) […]

« **ANTERIOR**
Iohannis în Dubai, Ciolacu în Statele Unite

URMĂTOR »
Problema (34)

1 COMENTARIU

ABCD spune:

03 DEC. 2023 LA 18:01

„Crucea, cârjea, mitra și capasul mare/ Cu aceaste patru arme să bată războiu tare” ne infioara aceste cuvinte simple, pronuntate de romani intelepti, mari crestini si ziditori de Tara, citind-u-le ne intrebam unde a disparut Doamne, frumusetea Poporului roman. Predicile din aceasta Carte sfanta, ar trebui rostite in Parlamentul Romaniei, pt limpezirea mintii si sensibilizarea brutelor care tortureaza pe romani si fura ca-n codru de la gura copiilor si bolnavilor.

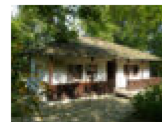
RĂSPUNDE

Lasă un răspuns

Adresa ta de email nu va fi publicată.

Comentează

Nume *

Bojdeuca lui Crenagă, o „butaforie de lux”? Dar să vedeți…

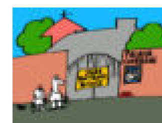
22 noiembrie 2023 14

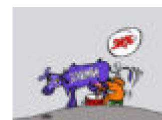
Circulă pe net

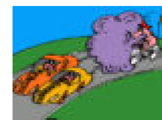
18 noiembrie 2023 10

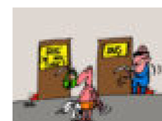
ANDOGRAFIA ZILEI

Email *

ROMÂNIA CARE MERGE

PUBLICĂ COMENTARIUL

Precizare:
Ziarul Cotidianul își propune să găzduiască informații și puncte de vedere diverse și contradictorii. Publicația roagă cititorii să evite atacurile la persoană, vulgaritățile, atitudinile extremiste, antisemite, rasiste sau discriminatorii. De asemenea, invită cititorii să comenteze subiectele articolelor sau să se exprime doar pe seama aspectelor importante din viața lor si a societății, folosind un limbaj îngrijit, într-un spațiu de o dimensiune rezonabilă. Am fi de-a dreptul bucuroși ca unii comentatori să semneze cu numele lor sau cu pseudonime decente. Pentru acuratețea spațiului afectat, redacția va modera comentariile, renunțînd la cele pe care le consideră nepotrivite.

